

Det er noe fint og forstandig ved tall,
de vet hva de vil og de gjør det de skal.

Piet Hein

Til Jan Ola

Og til deg, som bor på et lite sted hvor det bare tar et halvt minutt å sykle fra den ene sida av sentrum til den andre, du som flyr for mye rundt eller har magiske tanker, du som dikter, danser og drømmer, og som hver kveld legger deg med en fornemmelse av at verden er større: *Den er det.*

Verden begynner

I dag begynner verden igjen. Det er første dag i sjuende, og endelig er det flere enn jeg og Melika og Chris her i Snekkerstad. Folk er tilbake fra feriene sine, de er brune og røde og glade, og jeg er også ganske glad, for jeg har nettopp blitt tolv og tolv er et tilnærma perfekt tall.

Jeg står foran speilet og kammer meg fem ganger på venstresida, og fem ganger på høyresida. Til sammen blir det ti, og ti er det beste tallet. Håret mitt er brunt og helt stritt. Mora mi Malin sier at det gjenspeiler personligheten min.

Jeg sykler gjennom lysløypa i skogen. Det lukter jord og nedkjøla sommer. Vinden drar så godt i håret mitt når jeg sykler fort.

Nå begynner alt på nytt.

Sykkelstativet ved paviljongen er nesten fullt. Jeg finner en plass på ene sida, tar en sving rundt kumløkket og går fort over skolegården. Forrest ved døra sitter Jamila og Kristine, og Kristine klapper sammen ei skoledagbok når jeg går forbi. Melika smiler når hun ser meg. Hun sitter midt i midtraden sånn som før ferien. Det svarte, glatte håret hennes blinker i sola. Jeg smiler tilbake, og legger en lapp på pulten hennes uten at noen ser det.

– S-s-s-sorry, sier Chris når jeg setter meg ned bakerst ved vinduet. – F-f-fikk det t-t-t-tra-avelst.

– Så klart, Chris, sier jeg og ser på klokka. Det er jo jeg som er sen. Jeg tar opp ei helt ny, gul skrivebok uten linjer.

– Sånn, da var også Petra på plass, så da tror jeg at vi begynner!

Det er Solveig som snakker fra oppe ved tavla. Hun har på seg en lang, grønn kjole og er brun i fjeset.

Det er jeg som er Petra.

Petra betyr stein, eller klippe.

– Har alle hatt en fin sommer?

Solveig ser på oss og noen sier ja, og Chris bare blunker og venter på at hun skal spørre om matten i stedet. Han og jeg har hatt sommerklubb bak søyla på Kvikksøllen i hele sommer. Det heter egentlig *Quicks øl og burger*, men alle sier bare Kvikksøllen. Og mens jeg har lest en hel stabel med ukeblader som Kvikksøllen har arva fra frisørsalongen ved sida av, har Chris løst ut sjuendematteboka. Når han gjør matte, er han rolig. Da sitter han med den ene hånda som en solskjerm ut fra panna, og med den andre skriver han inn nesten bare rette svar.

– J-j-j-j-jeg er f-ferdig, sa han på bursdagen min. Det regna ute og Malin hadde gitt oss kakao sjøl om det var sommer.

Og så pusta han den tunge pusten sin. Jeg har kjent den pusten siden vi var små.

– Ferdig med *hele* boka? sa jeg.

Det gnistra i øyene hans og han nikka.

Det er bra at det går an å nikke som svar, særlig om man er sånn som Chris. Ordene har nemlig en tendens til å sette seg fast i halsen hans. Og siden det er så fælt for ham å få dem ut, samler de seg opp på innsida og kommer ut som en snøball eller en dørsleing eller et viskelær i huet på noen. Han er hanka inn av PP-tjenesten på grunn av stamminga si. Ja, og så synes de han skal slutte å kaste viskelær på folk.

– P-p-pest- og plagetjenesten, sier Chris.

Jeg ler.

Men nå er det matte og Chris sitter med solskjerm ut fra panna og venter på å få rekke opp hånda. Matte er det eneste faget som Chris rekker opp hånda i. Tall setter seg ikke fast i halsen like fort.

Jeg ser munnen til Solveig som rører seg og hånda hennes som vifter i lufta. Jamila som hvisker noe til Kristine, Sandra som ser på dem. Orgel-Kåre noterer fort i kladdeboka. Han har sikkert også løst ut matteboka. Data-Dina har på seg hodetelefoner og spiller spill.

– Ja, Chris? sier Solveig.

– Femten, sier Chris ved sida av meg.

– Det er helt korrekt, sier Solveig.

Jeg vet ikke hva han har svart på, men blir stolt. Jeg smiler til ham og øyene hans blunker fort.

Jeg liker også tall. Eller: Jeg liker partall. Partall skaper balanse i universet. Uansett om man plusser sammen to

oddetall eller to partall, så blir det partall. Det er perfekt. Et ensomt oddetall liker jeg ikke, for det kan man ikke dele i to uten å ødelegge et tall.

Det er som de der diktene som står inni Det gode liv. Det gode liv er et ukeblad, og cirka midt inni, eller litt etter midten, så har de noe som heter ukas gruk. Favorittgruket mitt fra i sommer er sånn her:

*Dette nu er livets gry,
det er nytt hvis du er ny!*

Og jeg vet ikke helt om jeg forstår det, men det er så fint når ting er på rim. Et gruk er som to oddetall som blir partall når man legger dem sammen.

Det er en som heter Piet Hein som sender inn grukene. Under står det at han er matematiker, poet og verdensborger. Jeg spurte Malin hva en verdensborger er, og da sa hun at mens noen er svenske og andre er norske, og noen er begge deler sånn som jeg, så finnes det folk som legger hele verden for sine føtter.

Malin skulle også legge verden for sine føtter. Hun kom til Norge for å *arbete och sen resa*, men så kom *jeg* i stedet. Hun har en skuff i stua med alle verdenstingene sine i; et atlas, et svensk pass og en bok som det står «Asien» utapå.

– Men hvordan kan vi finne ut hvor langt det er *rundt* jordkloden? spør Solveig fra oppe ved tavla. – Eller denne sirkelen her?

Hun tegner en runding. Har så fin skrift. Jeg åpner den gule skriveboka som ikke har linjer inni og skriver *GRUK* på den første sida. Tenker på det Malin sa da vi satt ved sommerklubbordet og feira bursdagen min.

– Du kan vel også skrive gruk, sa hun.

Og gulboka var pakka inn i blått silkepapir og det var ikke noe selskap, for når man er sommerbarn er alle på ferie. Men Chris var der, og Konrad, men ikke Melika, for Kvikksøllen er ikke noe passende sted for unger, sier foreldrene hennes.

– Du kan jo ha klassefest senere, sa Malin, men jeg vet ikke om jeg har så lyst til det. Det skulle i så fall ha vært med Kulpen-gjengen. Tor Martin og Marion og Eivind og de som vi spiller fotball med nede ved Kulpen. Men ingen av dem går i klassa mi, bortsett fra Chris og Melika, da.

Jamila og Kristine og Sandra hadde sikkert likt å komme på fest hvis Tor Martin og de var der. De står og glor bortover mot ungdomsskolen i hvert friminutt, men det er jo ingen som glor tilbake på noen som bare står og glor. Når de ikke glor, så snakker de om folk og fniser, for

eksempel av Chris, som stammer og kaster ting og kommer i shorts på skolen sjøl om det er vinter.

Jeg ser på ham. Han har begynt å lage rundinger med passeren.

– Petra?

Solveig stirrer på meg fra oppe ved tavla.

– Ja? sier jeg og stirrer tilbake.

– Skal du være her sammen med oss eller et annet sted?

Jamila fniser. Kristine hever øyebryna sine mens hun tygger sakte på en tyggis.

Chris dultet borti meg og peker på en runding i matteboka si. Solveig har visst spurt meg om noe.

Jeg ser på rundingen. Og på det som står ved sida av rundingen, som er $3,14 = \pi = \text{pi}$.

– Pi? sier jeg.

Solveig nikker.

Og så sier hun at det som er så spesielt med tallet pi, er at det aldri slutter. Det er $3,14$ og så et uendelig antall desimaler som bare fortsetter og fortsetter inn i evigheten.

Det prikker i henda mine og lydene blir lenger og len-

ger unna. Chris er bare som en skygge ved sida av meg. Jeg ser for meg tallene som aldri slutter, og blir kvalmere og kvalmere. Det føles som om jeg må kaste opp.

Og det er det jeg gjør. Det er første dag i sjuende, og jeg kaster opp utover pulten min.